

อาจารย์ณัฐกฤต ชัยอริยมณี (อ.ณัฐ)
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

พุทธธรรม และธรรมวิทยา

อาจารย์ณัฐกฤต ชัยอริยมณี

- ด้านการศึกษา อาจารย์ณัฐกฤต ชัยอริยเมธี (ธนูไฟ)

- คุณวุฒิทางธรรม

- เปรียญธรรม 6 ประโยค

- นักธรรมชั้นเอก

- คุณวุฒิทางโลก

- ปริญญาโท พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขา พระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

- ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขา การพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

- ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปวส. (เทคนิคยานยนต์)

- ครูสมาธิรุ่นที่ 27 (สตตวีสติโม) สถาบันพลังจิตตานุภาพ สาขา 20 ศูนย์สมาธิพระยาวิสูตรโกษา จังหวัดจันทบุรี

• ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน

- อาจารย์ณัฏฐกฤต ชัยอริยมณี (ธนูไฟ)
- จิตอาสา 904 “หลักสูตรหลักประจำ” รุ่นที่ 4/62 “เป็นเข้า เป็น แม่พิมพ์”
- ที่ปรึกษา ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต 17 จันทบุรี
- อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
- ประธานนักวิจัยรุ่นใหม่ (ลูกไก่) รุ่นที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
- ประธานหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
- อาจารย์บรรยายพิเศษ หน่วยวิทยบริการ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (พุทธมณฑลจันทบุรี)
- อาจารย์บรรยายพิเศษ วิทยาลัยพระปกเกล้าจันทบุรี

บทที่ 1

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ พระพุทธศาสนา

ความหมาย ศาสนา

คำว่า “ศาสนา” (ศาสน์ สันสกฤต), (สาสน์ บาลี) หมายถึง “คำสั่งสอน” องค์ประกอบ 5 ประการ พจนานุกรมฯ 2542 “ลัทธิความเชื่อถือของมนุษย์อันมีหลัก คือแสดงกำเนิดและสิ้นสุดลงของโลกเป็นต้น...ในความเชื่อนั้นๆ”

1. กล่าวถึงความเชื่อในอำนาจของสิ่งที่ไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า
2. มีหลักศีลธรรมที่ให้ปฏิบัติเป็นลำดับ เช่น สอนให้ละความชั่ว กระทำ ความดีและทำใจให้บริสุทธิ์
3. มีจุดมุ่งหมายสูงสุดของชีวิต
4. มีหลักพิธีกรรม
5. มีความเข้มงวดกวดขัน ในเรื่องความจงรักภักดี

ปรโตโมสะ (inducement)

เสียงจากผู้อื่น การกระตุ้นหรือชักจูง
จากภายนอก คือ การรับฟังคำแนะนำสั่ง
สอน เล่าเรียน หาความรู้สนทนาซักถาม
ฟังคำบอกเล่าชักจูงของผู้อื่น โดยเฉพาะการ
สดับ สัทธรรมจากท่านผู้เป็นกัลยาณมิตร

โยนิโสมนสิการ (reasoned attention)

การใช้ความคิดถูกวิธีความรู้จักคิด คิดเป็น
คือ ในใจโดยแยบคาย มองสิ่งทั้งหลายด้วย
ความคิดพิจารณา รู้จักสืบสาวหาเหตุผล แยกแยะ
สิ่งนั้นๆ หรือปัญหานั้นๆ ออกให้ เห็นตามสภาวะ
และตามความสัมพันธ์เหตุปัจจัย

- ปัจจัยให้เกิดสัมมาทิฐิ
- sources or conditions for the arising of right view

กำเนิดพุทธศาสนา รอบ 2

นายพล เซอร์ อเล็กซานเดอร์ คันทิงแฮม

นักโบราณคดีชาวอังกฤษ บิดาแห่งการสำรวจโบราณคดีอินเดีย

เหตุที่พระพุทธศาสนาเสื่อมไปจากอินเดีย นักปราชญ์สันนิษฐาน

คณะสงฆ์อ่อนแอเสื่อมโทรมลง

ติดถิ่นที่อยู่ เพลิดเพลินในลาภสักการะ ทอดทิ้งหน้าที่ต่อประชาชน วุ่นวายกับพิธีกรรม ศึกษาเล่าเรียนลึกซึ้ง
มัวเพลินกับการถกเถียงปัญหาทางปรัชญา มีความประพฤดิย่อหย่อน แดกความสามัคคี เป็นนิกาย

ศาสนาฮินดูต่อต้านบีบบังคับ

พยายามกำจัดศาสนาพุทธ ใส่ร้าย เปลี่ยนคำสอน

ชนชาติมุสลิมเข้ารุกรานและทำลาย

เช่นฆ่าพระสงฆ์ ทำลายสถาบันและสิ่งก่อสร้าง เผาคัมภีร์และตำราพระพุทธศาสนา เพาระยะเวลาแรมเดือน

ลักษณะของ พุทธศาสนา

1. ต้องเป็นเรื่องเชื่อถือได้ โดยมีความศักดิ์สิทธิ์
และมีความเคารพบูชา
2. ต้องมีคำสอนแสดงธรรมจรรยาเพื่อปฏิบัติ
เพื่อการบรรลุผลอันดีของสังคม
3. ต้องมีผู้ประกาศผู้สอน หรือผู้ก่อตั้ง
ยอมรับความจริงตามประวัติศาสตร์
4. ต้องมีผู้สืบต่อ รับคำสั่งนั้นมาประพฤติปฏิบัติตามกันต่อมา

องค์ประกอบพระพุทธศาสนา

1. ศาสดา (Founder)

ก. เทวนิยม ในฐานะเทพอวตาร, ในฐานะ
นักพรต หรือฤๅษี, ในฐานะผู้พยากรณ์
ข. อเทวนิยม พระพุทธเจ้า, ศาสนดามหา
พรต, ศาสดานักปราชญ์

5. ศาสนพิธี
(Faithful Object)
สัญลักษณ์ศาสดา

2. คัมภีร์
(Religion)

3. สาวกหรือผู้สืบต่อ
(Follower)

4. ศาสนสถาน
(Religious Place)

โครงสร้าง ลักษณะ กำเนิดพุทธศาสนา

กลุ่มนักปรัชญา 6

1. การนับถือธรรมชาตินิยม
2. ความเชื่อในลัทธิวิญญูณนิยม
3. การบูชาบรรพบุรุษ
4. ความเชื่อในลัทธิพหุนิยม
5. ความเชื่อในลัทธิเอกเทวนิยม
6. ความเชื่อในเหตุผลนิยม

กลุ่มนักสังคมวิทยา 4

1. ทฤษฎีความไม่รู้
2. ทฤษฎีความกลัว
3. ทฤษฎีความจงรักภักดี
4. ทฤษฎีการชดเชยทางจิตวิทยา

กำเนิดและพัฒนาการ (ต่อ)

กลุ่มนักศาสนา

1. อวิชชา ความไม่รู้
2. ความกลัว
3. ความจงรักภักดี หรือความเคารพนับถือ
4. ความต้องการเหตุผล
5. ความต้องการที่พึงพอใจ
6. ความต้องการความสงบสุขของสังคม
7. อิทธิพลของบุคคลสำคัญ ลัทธิทางการเมือง
8. ปัญญา คือความรู้เหตุรู้ผล

กลุ่มนักโบราณคดี

1. E.B Tylor
ความเชื่อเรื่องของวิญญาณ
2. Herbert Spencer
ลัทธิเคารพบรรพบุรุษ

เป้าหมาย แนวทางการศึกษา พระพุทธศาสนา

01

1. ต้องวางใจเป็นกลาง

02

2. ต้องเอาใจเค้ามามาใส่ใจเรา

03

3. การเข้าร่วมกิจกรรมของศาสนา

04

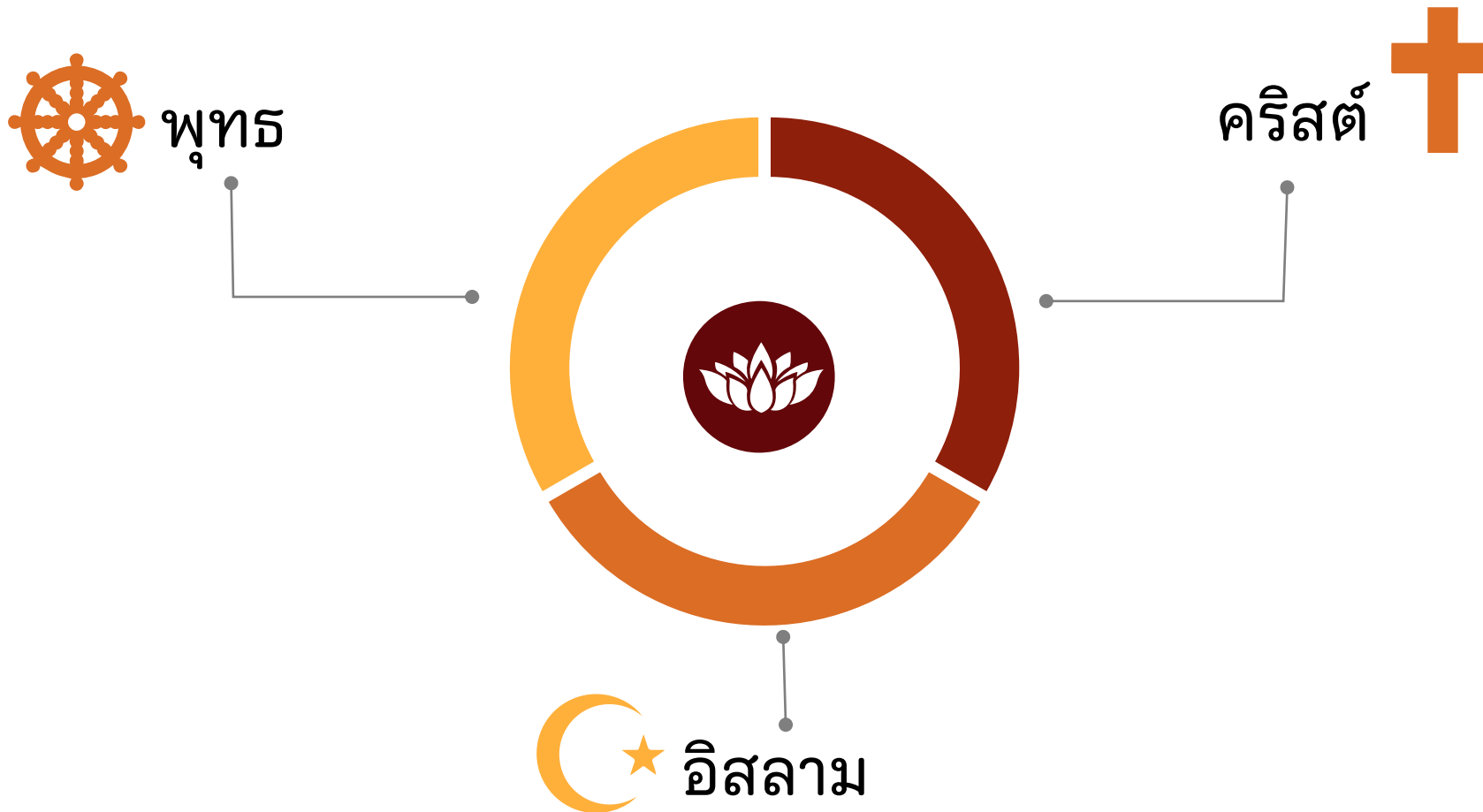
4. ไม่ควรติดใจสงสัยเพียงเปลือกนอก

05

5. ต้องพิจารณาถึงหลักคำสอนของศาสนา

บทที่ 2

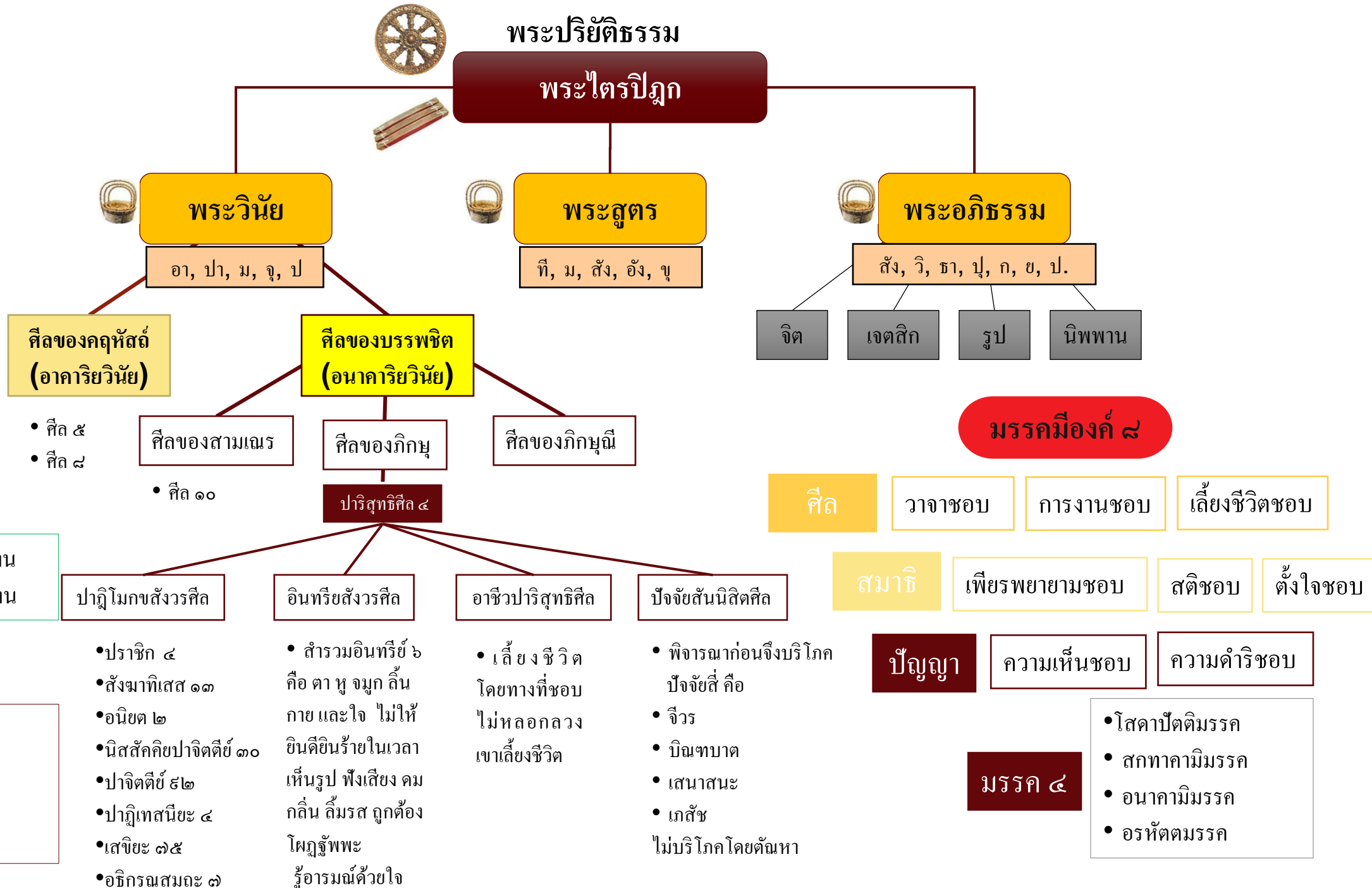
พระพุทธศาสนาและศาสนาในท้องถิ่น

เถรวาท

มหายาน

- โสดาปัตติมรรค
- สกทาคามีมรรค
- อนาคามีมรรค
- อรหัตตมรรค

ยูดาห์ ศาสนาคริสต์

ยูดาห์

ศาสนาคริสต์เป็นศาสนาที่สืบต่อเนื่องเป็นสัมพันธทางประวัติศาสตร์มาจากศาสนายิว ซึ่งเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์กล่าวว่า โมเสส ได้รวบรวมอพยพพวกอิสราเอลจากอียิปต์ และอุทิศตนต่อการนมัสการพระเจ้าองค์เดียว.

โรมันคาทอลิก

แปลว่า สากล (นิกายดั้งเดิม) 7 นิกายนี้ถือว่าบาทหลวงเป็นสื่อกลางระหว่างพระเจ้าและมนุษย์ (ตัวแทนพระเจ้าในโลกนี้) ปัจจุบันอยู่ที่ นครวาติกัน

โปรเตสแตนต์

แปลว่า คัดค้าน 1, 3 ครัทธาต่อพระเจ้าสำคัญกว่า พิธีกรรม นิกายนี้ถือว่าพระคัมภีร์เป็นสื่อกลางระหว่างพระเจ้าและมนุษย์ (ไม่มีพระไม่มีสงฆ์)

The Old Testament

คัมภีร์พันธสัญญาเดิม ความเชื่อดังกล่าวยังเป็นความเชื่อของชาวยิวผู้เคร่งครัด สืบต่อมาจนปัจจุบัน ศาสนาของชาวยิวเป็นแหล่งกำเนิดแห่งศาสนาคริสต์ สาละของคัมภีร์เดิมจะเน้นเกี่ยวกับความสำคัญของพระเจ้า

The New Testament

คัมภีร์พันธสัญญาใหม่ จะบันทึกคำสอนของศาสนายิว และศาสนาคริสต์รวมกันเรียกว่า คัมภีร์ไบเบิล (The Bible) มีพระเยซูคริสต์เป็นผู้นำศาสนา

อีสเทิร์นออร์ทอดอกซ์ 7 (ไม่ขึ้นตรงต่อพระสันตะปาปา) ไม่ยกย่องนักบุญ แปลว่า ถูกต้อง นิกายนี้ถือว่าอัครบิดรเป็นสื่อกลางระหว่างพระเจ้าและมนุษย์

หลักจริยธรรม บัญญัติ 10 ประการ

1. อย่ามีพระเจ้าอื่นนอกจากเราเลย
2. อย่าบูชารูปเคารพใดๆ
3. อย่าออกนามพระเจ้าโดยไม่จำเป็น
4. อย่าทำงานในวันสปาโต (วันอาทิตย์)
5. นับถือมารดาบิดา
6. อย่าฆ่าคน
7. อย่าล่วงประเวณีสามีภรรยาผู้อื่น
8. อย่าลักทรัพย์ผู้อื่น
9. อย่าเป็นพยานเท็จต่อเพื่อนบ้าน
10. อย่าโลภในสิ่งของในภรรยาข้าทาสชายหญิงของเพื่อน

1. THOU SHALT HAVE NO OTHER GODS BEFORE ME
2. THOU SHALT NOT MAKE UNTO THEE ANYGRAVEN IMAGE.
3. THOU SHALT NOT MAKE THE NAME OF THE LORD THY GOD IN VAIN.
4. REMEMBER THE SABBATH DAY TO KEEP IT HOLY.
5. HONOR THY FATER AND THY MOTER
6. THOU SHALT NOT KILL
7. THOU SHALT NOT COMMIT ADULTERY
8. THOU SHALT NOT STEAL.
9. THOU SHALT NOT BEAR FALSE WITNESS AGAINST THY NWIGHBOR.
10. THOU SHALT NOT COVET

ศีลศักดิ์สิทธิ์ 7 (พิธีกรรม)

1. ศีลล้างบาป
(พิธีเข้าศาสนาเด็กแรกเกิด
คนเปลี่ยนศาสนา)

2. ศีลกำลัง
(ยืนยันการเข้าศาสนา
เด็กที่โตพอจะรู้เรื่อง)

4. ศีลแก้บาป (สารภาพบาป
ต้องรู้ตัว และสำนึก
เสียใจต้องการแก้ไข)

3. ศีลมหาสนิท ระวังถึงชีวิต และคำสอนของพระเยซู ทำความดี

6. ศีลบวช (สำหรับคนออกบวช)

5. ศีลเจิมคนไข้ (สำหรับคนไข้หนัก
ให้ผู้ป่วยมีกำลังใจต่อสู้โรคร้าย
และให้ผู้ป่วยได้เสียชีวิต
ภายในอ้อมกอดของพระเจ้า)

7. ศีลสมรส (สำหรับคนที่แต่งงาน)

1. นิกายซุนนีหรือซุนนะห์

เคร่งครัดการปฏิบัติตาม คัมภีร์อัลกุรอาน และซุนนะห์เท่านั้น และยอมรับผู้นำ 4 คนแรก ซึ่งเป็นผู้ใกล้ชิดท่านศาสดา อินโคนีเซีย มาเลเซีย และไทยนับถือนิกายนี้

2. นิกายชีอะห์ ชีอะห์

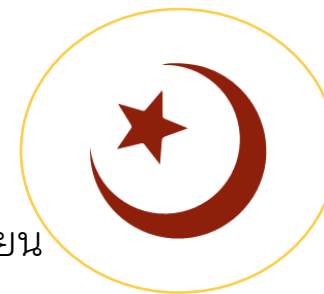
แปลว่า พรรคพวก หมายถึง พรรคพวกท่านอาลีนั่นเอง นิกายนี้ถือว่าท่านอาลี บุตรเขยของศาสดามุฮัมมัดคนเดียวเท่านั้นเป็นผู้ที่ถูกต้อง อิหร่าน อิรัก เยเมน อินเดีย และประเทศในทวีปแอฟริกาตะวันออก

ศาสนาอิสลาม
จริยธรรม

หลักจริยธรรม ศาสนา อิสลาม

1. ห้ามยกย่องใครหรือสิ่งอื่นใดเสมออัลเลาะห์
2. ห้ามกราบมนุษย์ทุกคน
3. กราบได้เฉพาะอัลเลาะห์เท่านั้น
4. ห้ามโหราศาสตร์ทุกชนิด การผูกดวงหมอดู
5. ห้ามไสยศาสตร์ทุกชนิด เช่น สะเดาะเคราะห์ รดน้ำมนต์ ทำเสน่ห์
6. ห้ามเคารพบุรุษรูปทุกชนิด เช่น รูปวาด รูปถ่าย เหยียด ประติมากรรม
7. ห้ามร่วมมือในการปลุกเสก ทรงเจ้า เข้าผี
8. ห้ามกราบไหว้บุษชาธรรมชาติ เช่น บูชาต้นไม้ ท้องฟ้า พระอาทิตย์ พระจันทร์ เจ้าที่ ต้นตะเคียน
9. ห้ามเป็นและห้ามเที่ยวโสเภณี
10. ห้ามขายบริการ สุราเมรัยทุกชนิด
11. ห้ามบริโภคอาหารต้องห้าม เช่น สัตว์ที่ตายเองทุกชนิด สัตว์ที่เชือดโดยมิได้เปล่งนามพระอัลเลาะห์ สัตว์บูชายัญ เลือดทุกชนิด
12. ห้ามรับประทานเนื้อสัตว์เหล่านี้ สุกร สัตว์เลื้อยคลาน สัตว์ที่มีเขี้ยวเล็บ
13. ห้ามเรียกหรือให้ดอกเบี๋ย
14. ห้ามการเสีียงโชค หรือการพนันทุกชนิด
15. ห้ามอาชีพไม่สุจริตทุกชนิด ไม่ว่าตำแหน่งใด เช่นในโรงเหล้า ร้านสุรา สถานเริงรมย์ อาบอบนวด บาร์ในตึกลับ
16. ห้ามใส่ผมของผู้อื่น
17. ห้ามกำเริบ ยกเว้นกรณีที่เกิดหอบกระเทือนสุขภาพของมารดาอย่างแรง
18. ห้ามทำแท้ง
19. ห้ามฆ่าตัวเองหรือผู้อื่น
20. ห้ามเปิดเผยส่วนควรอำบอายในที่สาธารณะ
21. ห้ามแต่งกายผิดเพศ
22. ห้ามเผาหรือร่วมพิธีศพ

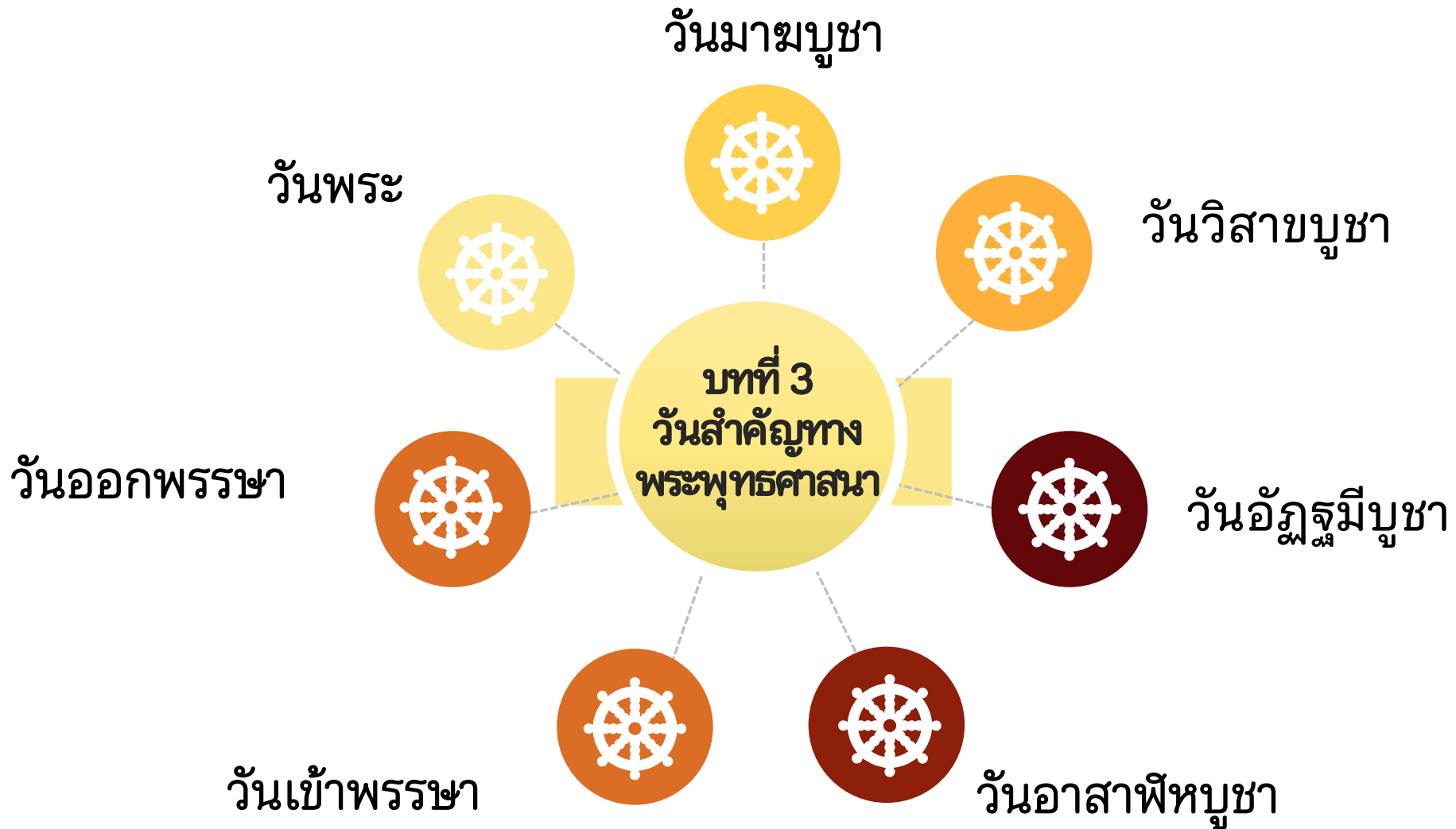

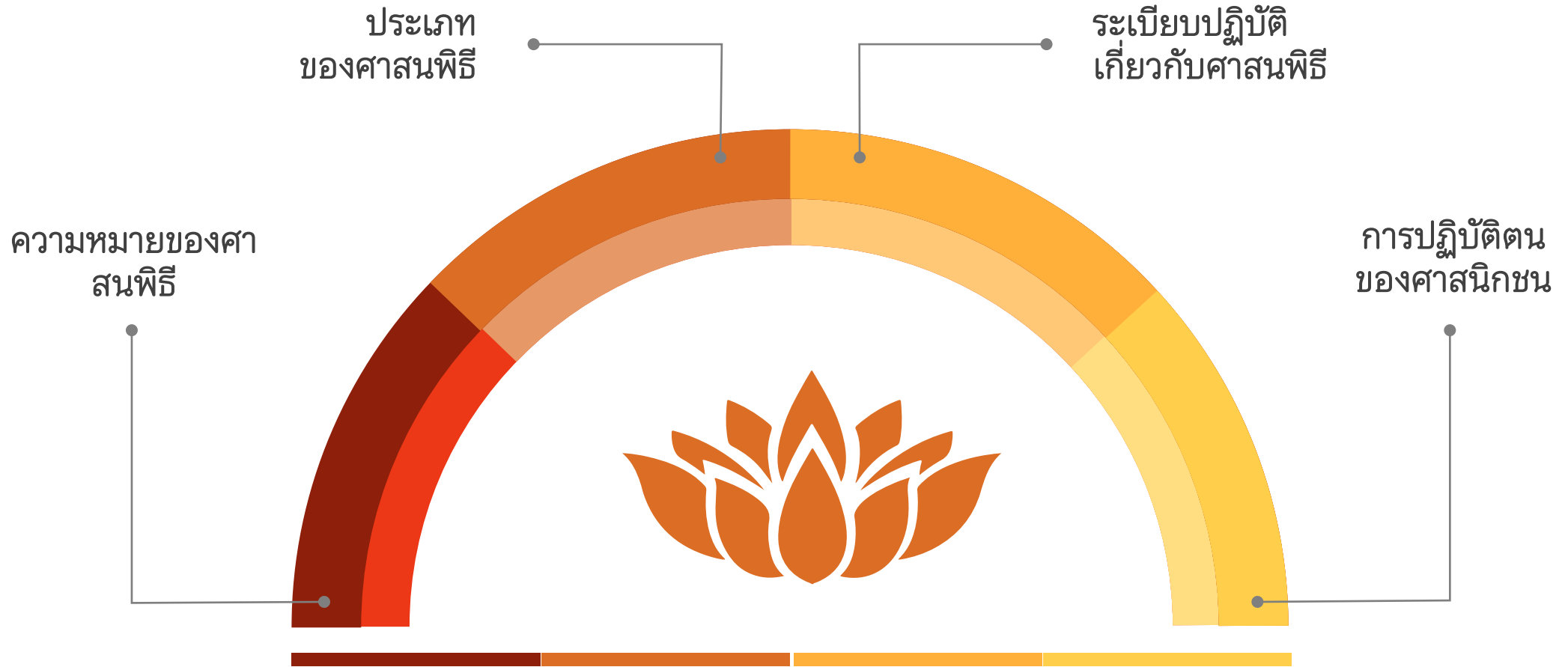
บทที่ 3
วันสำคัญทาง
พระพุทธศาสนา

บทที่ 4 ศาสนพิธีและ การปฏิบัติตนของศาสนิกชน

ศาสนพิธีและ การปฏิบัติตนของศาสนิกชน

๔. ปกิณกพิธี

๑. กุศลพิธี

คือ พิธีกรรมที่เนื่องด้วยการอบรมความดีงามทางพระพุทธศาสนาเฉพาะตัวบุคคล เช่น การรักษาศีลการฟังธรรม การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ การเวียนเทียนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

๒. บุญพิธี

คือ พิธีทำบุญ เป็นประเพณีในครอบครัว ในสังคม เกี่ยวเนื่องกับการดำเนินชีวิต ได้แบ่งพิธีทำบุญเป็น ๒ ประเภท คือ .

๓. ทานพิธี

คือพิธีถวายทานต่างๆ เป็นการถวายปัจจัยสี่ คือ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค และสิ่งของอื่นอันควรแก่สมณบริโภคแต่พระสงฆ์

คือ พิธีเบ็ดเตล็ดเป็นมารยาทและวิธีปฏิบัติศาสนพิธี เช่น วิธีตั้งโต๊ะหมู่บูชา และจัดอาสนะสงฆ์ วิธีวางด้ายสายสิญจน์ วิธีจุดธูปเทียน วิธีแสดงความเคารพพระสงฆ์ วิธีประเคนของพระสงฆ์ วิธีทอดผ้าบังสุกุล วิธีทำหนังสืออาราธนาและใบปวารณา วิธีอาราธนาศีล อาราธนาพระปริตร อาราธนาธรรม วิธีกรวดน้ำ ฯลฯ ซึ่งเป็นพิธีเล็กน้อยที่ปฏิบัติในกุศลพิธี บุญพิธีและทานพิธี รวมทั้งพิธีอื่น ๆ ที่จัดลงในพิธีทั้ง ๓ ประเภทดังกล่าวไม่ได้

รูปแบบของงานศาสนพิธี

๑. งานพระราชพิธี

เป็นงานที่พระมหากษัตริย์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดขึ้นเป็นประจำปี เช่น พระราชพิธีฉัตรมงคล พระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา หรืองานที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดขึ้น เป็นกรณีพิเศษ เช่น พระราชพิธีอภิเษกสมรส

๒. งานพระราชกุศล

เป็นงานที่พระมหากษัตริย์ทรงบำเพ็ญพระราชกุศล งานพระราชกุศลบางงาน ต่อเนื่องกับงานพระราชพิธี เช่น พระราชกุศลมาฆบูชา พระราชกุศลทักษิณานุปทานพระบรมอัฐิ สมเด็จพระบรมราชบุพการี

๓. งานรัฐพิธี

เป็นงานพิธีที่รัฐบาลหรือทางราชการจัดขึ้นเป็นประจำ ปี โดยกราบทูลเชิญ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ ทรงเป็นประธานประกอบพิธี เช่น รัฐพิธีที่ระลึกวันจักรี รัฐพิธีฉลองวันพระราชทาน รัฐธรรมนูญ ซึ่งปัจจุบันทรงรับเข้าเป็นงานพระราชพิธี

๔. งานราษฎร์พิธี

เป็นงานทำบุญตามประเพณีนิยมที่ราษฎรจัดขึ้นเพื่อความ เป็นสิริมงคล แก่ตนเอง และชุมชน หรือเป็นการทำบุญเพื่ออุทิศผลให้แก่ผู้ล่วงลับไปแล้วในโอกาสต่างๆ ซึ่งเป็น การจัด ตามความศรัทธาและความเชื่อที่ถือปฏิบัติสืบทอดกันมาตามท้องถิ่น

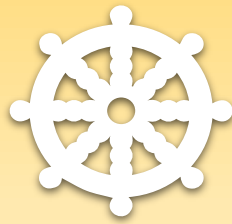
ประโยชน์ ของศาสนพิธี

ศาสนพิธีที่ถูกต้อง
ทำให้พิธีมีความ
เรียบร้อย สงดงาม
ย่อมเพิ่มพูนความ
ศรัทธาของผู้ที่ได้
พบเห็น เป็น
เครื่องแสดง
เกียรติยศของ
เจ้าภาพและ
ผู้เข้าร่วมพิธีอีกทั้ง
ยังเป็นการรักษา
วัฒนธรรม
ประเพณีที่ดีงาม
ของชาติไว้

บทที่ 5

หลักธรรมสำคัญ

ของศาสนา

01

หลักธรรมสำคัญของ พระพุทธศาสนา

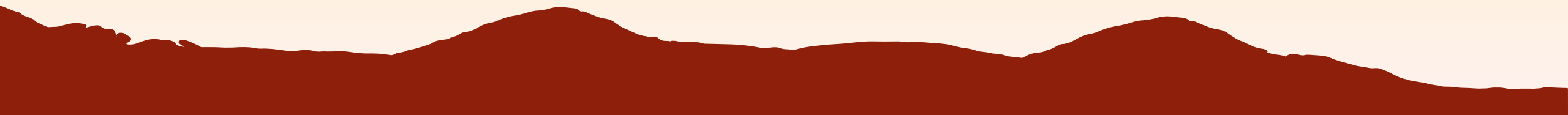
02

หลักธรรมสำคัญของศาสนาคริสต์

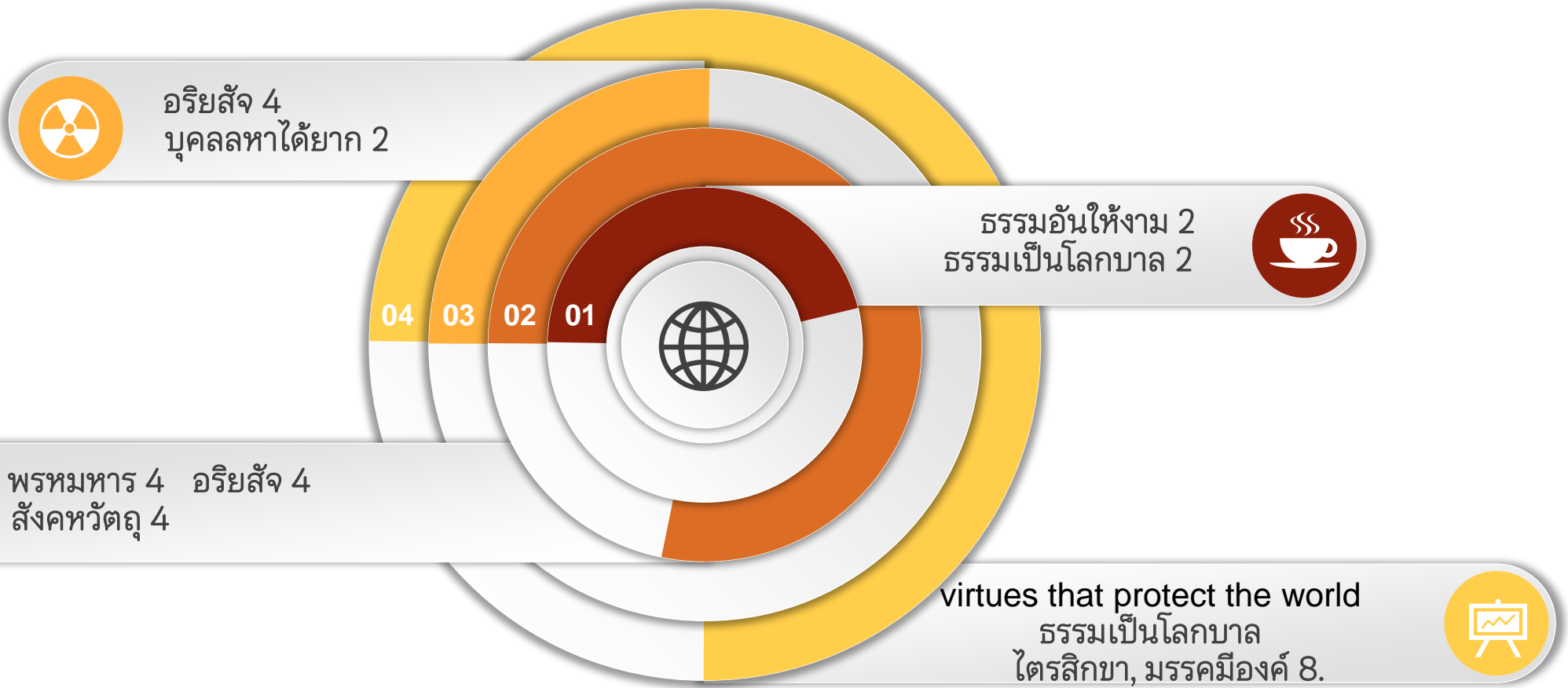

03

หลักธรรมสำคัญของศาสนาอิสลาม

หลักพุทธธรรมพื้นฐาน

ธรรมขั้นพื้นฐาน

The Noble Eightfold Paths, (the Threefold Training)

มรรคมีองค์ 8 หรือ อัฐังคิกมรรค
เรียกเต็มว่า อริยอัฐังคิกมรรค แปลว่า
“ทางมีองค์ 8 ประการ อันประเสริฐ”

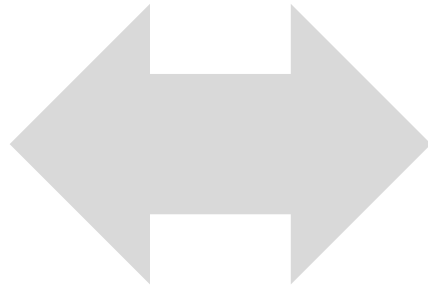

บทที่ 6

ภาวะผู้นำในพิธีกรรมทางศาสนา

บทที่ 7 การประยุกต์หลักพุทธธรรม เพื่อพัฒนาชีวิตและสังคม

The Noble Eightfold Paths, (the Threefold Training)

MORALITY	CONCENTRATION	WISDOM	มัชฌิมาปฎิปปทา
Right Speech,	Right Effort,	Right View,	มรรคมีองค์ ๘
Right Action,	Right Mindfulness,	Right Intention	กามสุขัลลิกานุโยค
Right Livelihood	Right Concentration	อภิญ्ञังคิกรมรรค	อัสตทกิลมถานุโยค
สัมมาทิฏฐิ	สัมมาสังกัปปะ	สัมมาวาจา	สัมมากัมมันตะ
สัมมาอาชีวะ	สัมมาวายามะ	สัมมาสติ	สัมมาสมาธิ

the Three Characteristics

ไตรลักษณ์

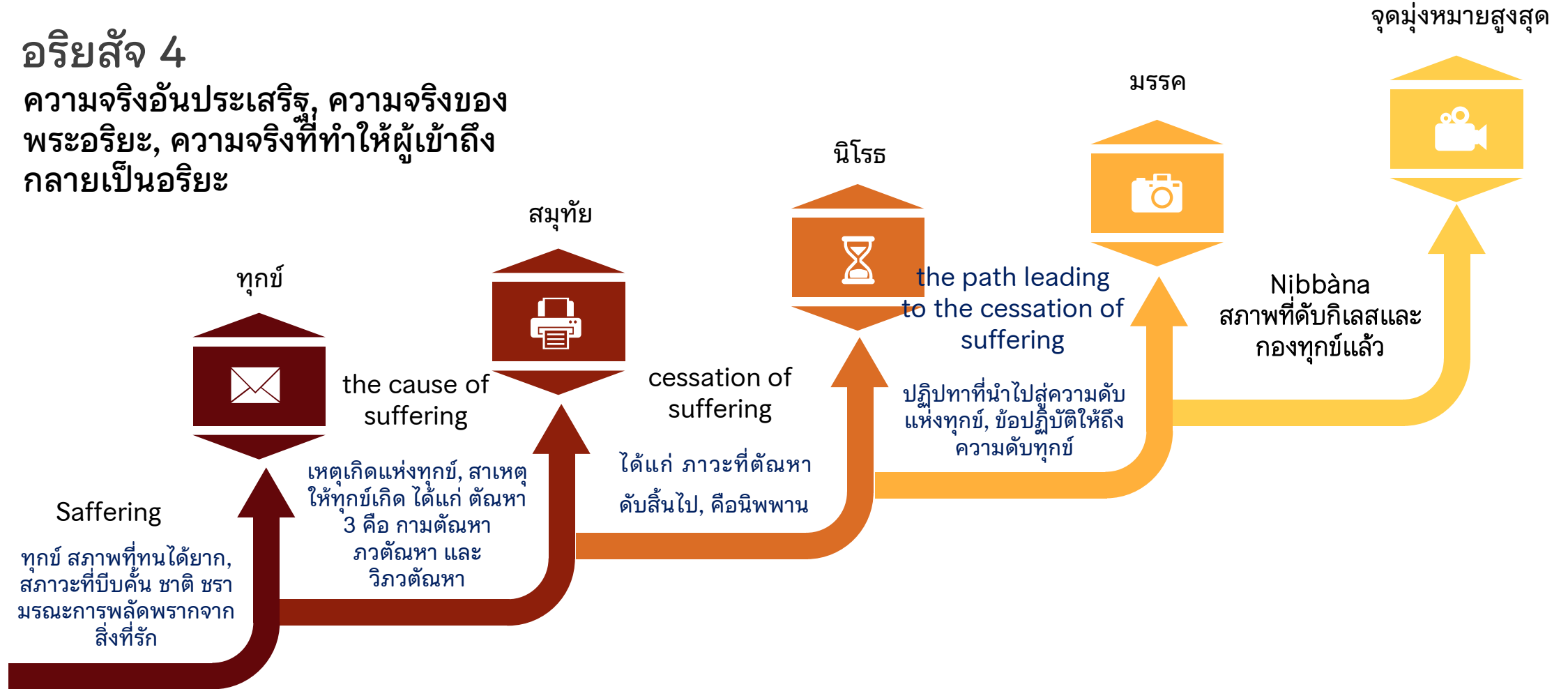
ลักษณะ 3, อาการที่เป็นเครื่องกำหนดหมาย 3 อย่าง อันให้รู้ถึงความจริงของสภาวธรรมทั้งหลาย ที่เป็นอย่างนั้นๆ ตามธรรมดาของมัน

- ◆ 1. อนิจจัง ความเป็นของไม่เที่ยง
- ◆ impermanence

- ◆ 2. ทุกขัง ความเป็นทุกข์
- ◆ state of suffering or being oppressed

- ◆ 3. อนัตตา ความเป็นของไม่ใช่ตัวตน
- ◆ soullessness

- ◆ ไตรลักษณ์และ สามัญลักษณ์เป็นคำในชั้นอรรถกถา
- ◆ ส่วนในพระไตรปิฎก ลักษณะ 3 อย่างนี้อยู่ในหลักธรรมนियาม

The Four Noble Truths

อริยสัจ 4

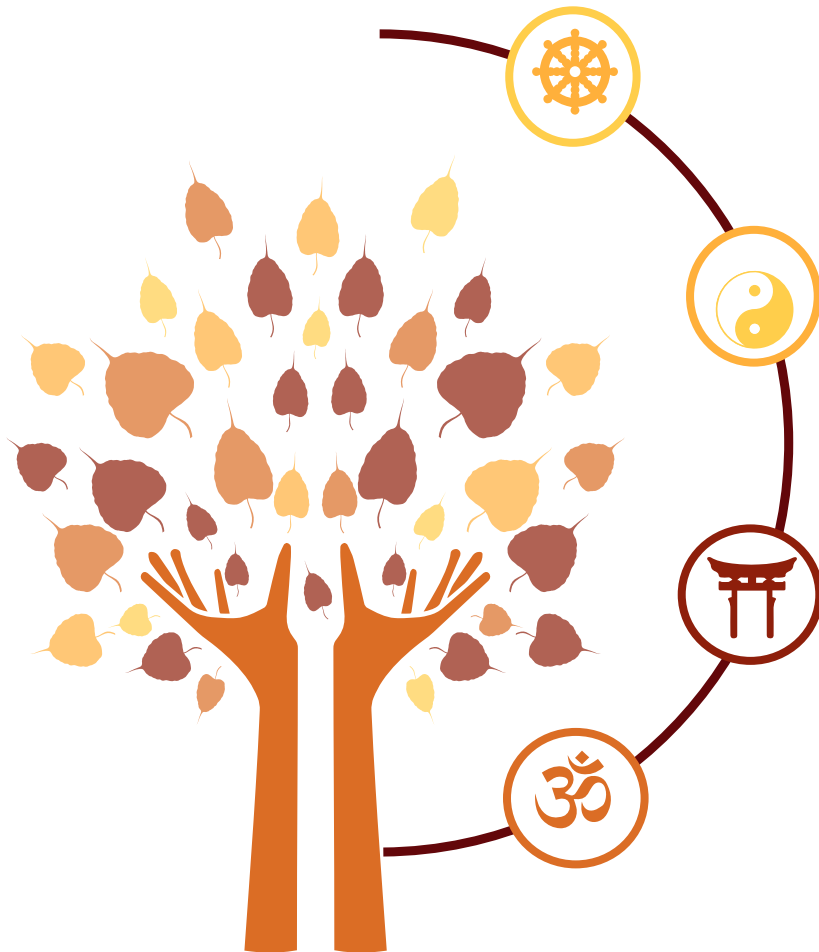
ความจริงอันประเสริฐ, ความจริงของพระอริยะ, ความจริงที่ทำให้ผู้เข้าถึงกลายเป็นอริยะ

โศกวิภาค ๔ การแบ่งโศกเป็น ๔ ส่วน

- ส่วนที่ ๑ ใช้จ่ายเลี้ยงตน เลี้ยงคนที่ควรบำรุง และทำประโยชน์
- ๒. ส่วนที่ ๒ และ ๓ ใช้ลงทุนประกอบการงาน
- ๓. ส่วนที่ ๔ เก็บไว้ใช้ในคราวจำเป็น

โศกอาทियะ ๕ ประโยชน์ที่ควรถือเอาจากโศกทรัพย์

- ๑. เลี้ยงตัว มารดาบิดา บุตรภรรยา และคนในปกครองหรือบริวารให้เป็นสุข
- ๒. บำรุงมิตรสหาย และผู้ร่วมธุรกิจการงานให้เป็นสุข
- ๓. ใช้ป้องกันภัยอันตราย

อง.จตุกก. (ไทย) ๒๑/๑๐๓/๑๐๕.

๕. ทำพละ ๕ อย่างได้แก่

๑. ญาติพละ	สงเคราะห์ญาติ
๒. อติพละ	สงเคราะห์แขก
๓. ปุพพเปตพละ	ทำบุญอุทิศให้ผู้ล่วงลับ
๔. ราชพละ	บำรุงราชการด้วยการเสียภาษีอากร
๕. เทวตาพละ	สักการะบำรุงสิ่งควรเคารพบูชา

อาจารย์ณัฐกฤต ชัยอริยมณี(อ.รณูไฟ)
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Thank You